

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoPno/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116222384
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5116222384.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvety Dzugasovej a Mgr. Anny Mihálikovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. X., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa rodičov matky H. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X. XX, zastúpenej Mgr. Róbertom Kučerom, advokátom so sídlom Q. E. XX, XXX XX N. a otca Ing. F. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, XXX XX N., zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária Hagara-Hagarová, s. r. o., so sídlom Daniela Dlabača 35, 010 01 Žilina, IČO: 36 806 498, o návrhu otca zo dňa 09.08.2018 na nariadenie neodkladného opatrenia podaného v štádiu odvolacieho konania vo veci vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 6CoP/32/2018, takto

rozhodol:

Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 09.08.2018 z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Dňa 13.08.2018 Okresný súd Žilina v súvislosti s prebiehajúcim odvolacím konaním vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa vedeným pod sp. zn. 6CoP/32/2018 (konanie o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu) predložil Krajskému súde v Žiline na rozhodnutie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 09.08.2018 v zmysle § 362 CMP.

2. Predmetným návrhom sa otec maloletého domáhal, aby súd formou neodkladného opatrenia zakázal matke maloletého podať návrh na odklad nástupu maloletého H. X., nar. XX.XX.XXXX do 1. ročníka ktorejkoľvek základnej školy.

3. V odôvodnení svojho návrhu uviedol, že s matkou maloletého sa nevedia dohodnúť na tom, či je v záujme maloletého, aby nastúpil v školskom roku 2018/2019 do 1. ročníka základnej školy. Zatiaľ čo otec trvá na nástupe maloletého do 1. ročníka, matka má za to, že v žiadnom prípade to nie je v záujme maloletého. V konaní vo veci starostlivosti súdu o maloletého H. to bol práve otec, ktorý žiadal matku, aby vyriešili aj otázku jeho nástupu do základnej školy, čo však matka odmietla - otec maloletého prezentoval matke základné školy, na ktoré by chcel maloletého prihlásiť, pričom matka uviedla, že so žiadnou s otcom uvedených škôl nemá problém a nie je tak dôvod na konanie vo veci. Matka s maloletým H. absolvovala zápis do 1. ročníka na Spojenej škole Kráľovnej pokoja (ZŠ Sv. Cyrila a Metoda), následne však začala prezentovať názor, že je v záujme maloletého H. nástup do 1. ročníka odložiť, pričom poukazovala na výsledky z vyšetrenia v Súkromnom centre špeciálno-pedagogického poradenstva Žilina vykonaného približne pred štyrmi mesiacmi od podania návrhu (t.j. cca apríl 2018, pozn. súdu). Otec s maloletým absolvoval zápis na ZŠ Lichardova, kde maloletého z kapacitných dôvodov neprijali a ďalej zápis na ZŠ Jarná, kam bol maloletý prijatý - fotokópie rozhodnutí pripojil otec maloletého v prílohe podaného návrhu. Vo vzťahu k Základnej škole Sv. Cyrila a Metoda otec maloletého uviedol, že táto nie je dostatočne personálne a technicky vybavená, nemá špeciálneho pedagóga, nepoužíva e-žiacku knižku, neposkytuje deťom krúžky s pedagógmi na to určenými a má tiež nedostatočnú výučbu cudzieho jazyka. Základná škola Jarná má pre porovnanie špeciálneho psychológa, ktorý bol aj pri zápise detí do školy, e-žiacku knižku, umožňuje deťom navštevovať krúžky plávania či atletiky a

zároveň sa jedná o umeleckú školu, ktorá je zapojená do mnohých detských projektov v rámci celého Slovenska. Otec maloletého v konaní vo veci samej (o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu) dňa 09.05.2018 oznámil súdu, že vzhľadom na rozdielne názory rodičov na spôsobilosť maloletého H. nastúpiť do 1. ročníka základnej školy oslovil Mgr. Boženu Doničovú, klinickú psychologičku a psychoterapeutku, o psychologické vyšetrenie maloletého H., cielené na zistenie jeho aktuálneho stavu, intelektu a osobnosti pred nástupom na základnú školu. O tomto vyšetrení mala vedomosť aj matka maloletého, ktorá však o súčinnosť pri vyšetrení neprejavila žiadny záujem. Z psychologického vyšetrenia maloletého vykonaného dňa 12.06.2018, ktoré otec doložil ako prílohu podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vyplynulo, že sa jedná o maloleté dieťa vo vývinovom období predškolského veku, s celkovou aktuálnou úrovňou intelektových schopností v oblasti populačnej normy, konkrétne v pásme mierneho nadpriemeru - 110 IQ. Na základe psychologicko-diagnostického vyšetrenia Mgr. Doničová konštatovala, že maloletého je v školskom roku 2018/2019 možné zaškoliť; u maloletého je prítomná diskrepancia medzi verbálnou a performačnou zložkou intelektu, keď verbálna dosahuje pásmo hornej úrovne populačnej normy 100 IQ, performačná dosahuje pásmo stredného priemeru 122 IQ. Aj keď je u maloletého prítomná diskrepancia, nie je to kontraindikácia pre zaškolenie dieťaťa, pretože sa jedná o dieťa intelektovo nadpriemerné, sociabilné, bez známok neurotizácie. Otec ďalej uviedol, že z psychologického vyšetrenia vyplynulo, že myšlienkový proces maloletého H. je kvalitný, nadpriemerne rozvinutý, myslenie je založené na konkrétnych znakoch a vzťahoch, je názorné, logický úsudok je v rámci veku kvalitný, svoje myslenie v rámci riešenia úloh používa, snaží sa rozmýšľať, analyzovať, konštrukčné úlohy rieši so záujmom, sústredene, je pozitívne motivovaný, ťažšie úlohy ho neodradzujú, ale naopak, motivujú ho k väčšej aktivite a maloletý prejavuje vôľu do školy chodiť. Maloletý H. bol v čase podania návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia prijatý na dve základné školy, pričom zo základnej školy, kam bola maloletého H. zapísať matka (ZŠ Sv. Cyrila a Metoda), nebolo otcovi doručené žiadne rozhodnutie. Matka maloletého neinformovala školu o tom, že maloletý je v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, naopak, otec o uvedenom stave informoval obidve základné školy, na ktorých s maloletým absolvoval zápis, na základe čoho bolo matke doručené rozhodnutie o prijatí maloletého na ZŠ Jarná. Podľa ústnej informácie od riaditeľa ZŠ Jarná matka do času podania návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia nepodala odvolanie voči rozhodnutiu o prijatí, rovnako tak nepodala žiadosť o odklad na žiadnu zo základných škôl, kam maloletého prijali - prílohu návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia tvorilo aj vyjadrenie ZŠ Sv. Cyrila a Metoda. Napriek uvedenému však matka maloletého opakovane prezentuje otcovi svoj názor, že maloletý bude mať v školskom roku 2018/2019 odklad a nastúpi do pôvodnej materskej školy, k čomu pripojil otec maloletého prepis jeho SMS komunikácie s matkou. Otec maloletého prezentoval od začiatku názor, že bude rešpektovať výsledky psychologického vyšetrenia maloletého, pričom z jeho výsledkov vyplýva, že maloletého možno v školskom roku 2018/2019 zaškoliť. Na strane otca však existuje dôvodná obava, že matka nedovolí maloletému H. v školskom roku 2018/2019 nastúpiť do 1. ročníka základnej školy. Správanie matky možno považovať za nejednotné, keďže napriek presvedčeniu, že maloletý potrebuje odklad, žiadny návrh na odklad nepodala a u otca preto pretrvávajú obavy, že tvrdenia matky o odkladne maloletého sú len fingované a dieťa nakoniec nastúpi na ňou vybranú základnú školu, aj keď otcovi rozhodnutie o prijatí maloletého H. nebolo doručené. Podľa názoru otca je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby nastúpilo na Základnú školu Jarná, do ktorej bolo dieťa prijaté a ktorá by bola pre neho najvhodnejšia. Uvedená škola sa nachádza v rovnakej vzdialenosti od bydlísk oboch rodičov maloletého, s priamym dopravným spojením verejnou dopravou, zodpovedá teda záujmu dieťaťa v striedavej starostlivosti oboch rodičov. S poukazom na uvedené skutočnosti a s prihliadnutím na to, že nemožno vylúčiť ani vznik hraničnej situácie, kedy by dieťa od začiatku školského roku nemohlo plniť povinnú školskú dochádzku tak, ako to zákon ukladá, pre potreby bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania a zároveň s ohľadom na zákonnú povinnosť plnenia povinnej školskej dochádzky otec maloletého navrhol, aby súd zakázal matke podať návrh na odklad nástupu maloletého H. do 1. ročníka ktorejkoľvek základnej školy.

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak (§ 2 ods. 2 CMP).

5. V zmysle § 362 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

6. Pred začatím konania, počas konania aj po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (§ 324 ods. 1 CSP).

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala (§ 325 ods. 2 písm. d) CSP).

9. Ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne (§ 328 ods. 1 CSP).

10. V zmysle § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „Zákon o rodine“) sú súčasťou rodičovských práv a povinností najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

11. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený (§ 28 ods. 2 a 3 zákona o rodine).

12. Ak dieťa po dovŕšení šiesteho roku veku nedosiahlo školskú spôsobilosť, riaditeľ školy rozhodne o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa o jeden školský rok alebo o zaradení dieťaťa do nultého ročníka základnej školy, a to vždy na žiadosť zákonného zástupcu. Súčasťou žiadosti zákonného zástupcu je odporúčenie všeobecného lekára pre deti a dorast a odporúčenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Riaditeľ školy môže rozhodnúť o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa alebo o jeho zaradení do nultého ročníka aj na návrh materskej školy, ktorú dieťa navštevuje, a na základe predchádzajúceho odporúčenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, a to vždy s informovaným súhlasom zákonného zástupcu. Zákonný zástupca má právo rozhodnúť o tom, či dieťa s odloženou školskou dochádzkou bude navštevovať materskú školu alebo nultý ročník (§ 19 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní, ďalej len „školský zákon“).

13. Na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 37P/112/2016 aktuálne prebieha konanie o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému H. X., nar. XX.XX.XXXX.. V čase doručenia predmetného návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia okresnému súdu (dňa 10.08.2018), prebiehalo na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 6CoP/32/2018 konanie o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 37P/112/2016-416 zo dňa 25.01.2018. Z uvedeného dôvodu je daná vecná príslušnosť odvolacieho súdu rozhodnúť o predmetnom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 362 CMP).

14. Krajský súd, ako súd príslušný na rozhodnutie o neodkladnom opatrení (§ 362 CMP), bez nariadenia pojednávania podľa § 329 ods. 1 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP, zhodnotením vyššie uvedených skutočností, vyplývajúcich tak z návrhu otca ako aj zistení súdu z predloženého spisového materiálu, pri aplikácii vyššie citovaných zákonných ustanovení, s poukazom na charakter konania dospel k záveru, že v danej veci nie sú splnené zákonné podmienky na nariadenie žiadaného neodkladného opatrenia, a preto návrh otca v zmysle § 328 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP zamietol.

15. Neodkladné opatrenie je najtypickejším zabezpečovacím prostriedkom civilného procesu, ktorý sa uplatňuje v činnosti súdu pred začatím konania, v konaní o veci samej i po skončení konania. Ide o provizórnu úpravu pomerov strán konania s cieľom umožniť plynulý priebeh rozhodovania vo veci samej, či zabezpečiť realizáciu priznaných nárokov úspešnej strany (účastníka konania). Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy

maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky.

16. Ustanovenie § 325 ods. 1 CSP upravuje dva zákonné dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to: 1/ je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán alebo 2/ ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že jeho nariadenie je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi a tieto právne vzťahy vyžadujú neodkladnú úpravu. Zároveň sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nesmie vytvoriť nenávratný stav a nesmie sa neprimeraným spôsobom zasahovať do ich vzájomných vzťahov.

18. Dokazovanie v konaní o vydanie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. To je pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania, osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš pravdepodobné. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom vydaného neodkladného opatrenia.

19. V prejednávanom prípade mal krajský súd (z listín predložených otcom maloletého H. spolu s návrhom na nariadenie neodkladné opatrenie) osvedčené, že Rozhodnutím riaditeľa základnej školy č. 033/2018 zo dňa 04.05.2018 bol maloletý H. X., nar. XX.XX.XXXX v zmysle § 3 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve prijatý do školy Základná škola Jarná 20, 010 Žilina na základné vzdelanie nástupom od 03.09.2018. Z Rozhodnutia riaditeľa základnej školy č. 387/2018 zo dňa 19.04.2018 má súd osvedčené, že na Základnú školu Lichardova 24, 010 01 Žilina, maloletý H. X., nar. XX.XX.XXXX, na základné vzdelávanie do 1. ročníka nebol prijatý, nakoľko nepatrí do spádovej oblasti danej školy. Z vyjadrenia riaditeľa Základnej školy Kráľovnej pokoja, Na Závaží 2, 010 01 Žilina (ZŠ Sv. Cyrila a Metoda) zo dňa 07.08.2018 mal konajúci súd osvedčenú skutočnosť, že na označenú školu nebola doručená žiadosť o odklad maloletého H. X. nar. XX.XX.XXXX do 1. ročníka základnej školy v školskom roku 2018/2019. Tým mal však zároveň súd de facto osvedčenú aj tú skutočnosť, že maloletý H. bol na predmetnú základnú školu prijatý (o prijatí maloletého na túto základnú školu bol otec maloletého podľa jeho tvrdení informovaný len zo strany matky, keďže oznámenie zo základnej školy mu nebolo doručené, pozn. súdu).

20. Z obsahu otcom predloženej SMS komunikácie s matkou je síce zrejmé, že matka prejavila záujem o odklad začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky maloletého H.. Je potrebné zdôrazniť, že sám otec s odôvodnením podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že prezentovanie uvedenej skutočnosti (o odklade nástupu syna H. na základnú školu) je zo strany matky je s najväčšou pravdepodobnosťou len fingované. Matka zároveň nepodala žiadosť o odklad začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky maloletého na Základnej školy Sv. Cyrila a Metoda a zároveň otec maloletého relevantným spôsobom nepreukázal, že by zo strany matky maloletého došlo k podaniu predmetnej žiadosti aj na druhej škole, na ktorú bol maloletý prijatý, t.j. na ZŠ Jarná. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti krajský súd dospel k názoru že otec maloletého dostatočným spôsobom nepreukázal potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, nakoľko súd nemal relevantným spôsobom osvedčené dôvody, pre ktoré by bolo potrebné zasiahnuť do práv účastníkov konania navrhovaným neodkladným opatrením - t.zn. v danom prípade nebolo preukázané správanie a úkony matky, ktoré by nasvedčovali reálnemu podaniu žiadosti matky o odklad začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky maloletého H..

21. Žiada sa dodať, že problematiku žiadosti o odklad začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky u maloletého dieťaťa upravuje § 19 ods. 4 školského zákona, ktorý pri podaní predmetnej žiadosti predpokladá jej podanie zákonným zástupcom maloletého dieťaťa. V danom prípade, keď sú zákonnými zástupcami maloletého H. obaja jeho rodičia, (keď maloletý bol posledným rozhodnutím súdu vo veci samej zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov), rodičovské práva a povinnosti

prislúchajú tak matke ako aj otcovi maloletého H. (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine), v dôsledku čoho nie sú dané dôvody na vykonávanie rodičovských práv a povinností len jedným z rodičov (§ 28 ods. 3 zákona o rodine). Podanie žiadosti o odklad začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky je viazané na spoločné rozhodnutie oboch rodičov maloletého dieťaťa, t.j. tak matky, ako aj otca (navrhovateľa neodkladného opatrenia). Otec maloletého tak disponuje pred podaním žiadosti o odklad začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky u maloletého (ako aj v samotnom konaní o takejto žiadosti, pokiaľ by bolo rodičmi maloletého iniciované) inými, výrazne účinnejšími právnymi nástrojmi na dosiahnutie ním navrhovanej úpravy práv a povinností vo vzťahu k maloletému, než je ním navrhovaná úprava aplikovaním inštitútu neodkladného opatrenia. Je teda zrejmé, že s prihliadnutím na citovanú právnu úpravu za popísanej situácie neboli naplnené zákonné predpoklady na nariadenie otcom navrhovaného neodkladného opatrenia.

22. Len pre úplnosť krajský súd uvádza, že otázku odkladu začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky u maloletého H. nemožno považovať za bežnú vec, o ktorej by mohol rozhodovať jeden z rodičov bez súhlasu druhého rodiča, ale jedná sa o podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností. Pokiaľ medzi rodičmi maloletého H. nedôjde k dohode o uvedenej podstatnej veci, je v možnostiach ktoréhokoľvek z rodiča podať návrh v zmysle § 35 ods. 1 Zákona o rodine v spojení s § 111 písm. h) CMP.

23. O trovách odvolacieho konania krajský súd nerozhodoval, pretože aktuálne prebieha aj konanie o veci samej, ktoré doposiaľ nie je skončené.

24. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné (§ 357 CSP).

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 77 CMP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti / Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.